

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVEBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr.Havasi Dezső ügyvéd által képviselt Gyermely Tojás Kft. (Gyermely) I.r.
a dr. Póczos Vera ügyvéd által képviselt Aranybulla Mezőgazdasági Zrt. (Székesfehérvár). II.r.,
a Magyar Tojásértékesítő Kft. (Felsőlajos) III.r.,
dr. Bélik Mihály ügyvéd által képviselt Agricola Mezőgazdasági Zrt. (Vértesszőlős) IV. r.,
a dr. Fejes Gábor ügyvéd által képviselt Családi Tojástermelő Kft. (Budapest) V.r.,
a dr. Megyesi Zoltán ügyvéd által képviselt Cse-Mí Farm Kft. „Fa.” (Felsőlajos) VI.r.,
Mizse Tojás Kft. „Fa.” (Belsőlajos), VII.r.,
a dr.Fejes Gábor ügyvéd által képviselt Földesi Rákóczi Mezőgazdasági Kft. (Földes) VIII.r.,
a Magyar Tojóhibrid-tenyésztők és Tojástermelők Szövetsége (Budapest) IX. r,
a Csabatáj Mezőgazdasági Zrt. (Békéscsaba) X.r. felpereseknek
a dr.László Ildikó Katalin ügyvéd által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (Budapest) alperes ellen
versenyügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perben - amelybe a felperesek pernyertessége érdekében beavatkozott a dr.Ugrai Péter ügyvéd által képviselt Szijjártó Bt. (Kerekegyháza) I.r.,
a Varga Jánosné dr. ügyvéd által képviselt Szerencsi Mezőgazdasági Zrt. (Szerencs) II. r. érdekelt - a Fővárosi Bíróság előtt 7.K.30.838/2007. számon indult és a Fővárosi Ítéletábla 2009. április 8. napján kelt 2. Kf. 27. 527/2.008/12. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 45. sorszám, a IX.r. felperes által 46. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem, továbbá a VIII.r. felperes által Kfv/9. sorszám,

Kfv. III. 37. 557/2009/18. szám

IX. r. felperes által Kfv/8. sorszám, a X.r. felperes által Kfv/10. sorszám alatt benyújtott csatlakozó felülvizsgálati kérelem folytán a 2010. február 16. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

ítéletet:

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Ítéletábrla 2.Kf.27.521/2008/12. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a - Legfelsőbb Bíróság az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I., II., IV., V. , VI. és VII. r. felpereseknek és az I.r., II.r. felperesi beavatkozóknek külön-külön 20.000.- /azaz húszezer/ forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Ezt meghaladóan a felek a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

Kötelezi a Legfelsőbb Bíróság a IX.r. felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 36.000.-/azaz harminchatezer/ forint felülvizsgálati és 18.000.-/azaz tizennyolcezer/ forint csatlakozó felülvizsgálati eljárási illetéket.

Kötelezi továbbá a Legfelsőbb Bíróság a VIII.r. és X.r. felpereseket, hogy fizessenek meg az államnak - külön felhívásra - személyenként 18.000.- /azaz tizennyolcezer/ forint csatlakozó felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az alperes által le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

INDOKOLÁS

A IX.r. felperes a tojáshibrid tenyésztéssel és szaporítással, étkezési tojás termeléssel- és értékesítéssel foglalkozó személyeket tömörítő egyesület, a többi felperes és a felperesi beavatkozók maguk foglalkoznak a fenti tevékenységgel vagy azok valamelyikével. Közülük a III.r. felperes az I.r., VI.r., VIII. r. és X.r. felperesek tulajdonában áll, és utóbbiak értékesítésének egy részével foglalkozik. A III.r. és IX.r. felpereseken keresztül a többi tojástermelő és -értékesítő vállalkozás 2002-2005.

Kfv. III. 37.557/2009/18. szám

között az árak befolyásolására alkalmas összehangolt magatartást tanúsítottak, illetve versenykorlátozó módon egyeztették egymással eladási árakat és vevőkörüket. Az alperes ezt a tényt 2006. november 30. napján meghozott Vj-199-/2005/246. számú határozatával - az egyes felperesekre is lebontva - megállapította, egyúttal a IX.r. felperessel szemben versenykorlátozó döntései miatt 120.000.000.- Ft bírságot, a III.r. felperessel összefüggő jogsértések miatt az I. r. felperessel szemben 8.400. 000. - Ft, a II.r. felperessel szemben 3.000.000.- Ft, a IV. r. felperessel szemben 4.300.000.- Ft, a VI.r. felperessel szemben 200.000.- Ft, a VII.r. felperessel szemben 600.000.- Ft., a VIII.r. felperessel szemben 3.200.000. - Ft, a X.r. felperessel szemben 3.200.000.- Ft bírságot szabott ki.

Az alperes határozata indokolásának 541. és 542. pontjaiban utalt arra is, hogy a IX. r. felperes termelés- és importkorlátozásáról szóló határozatainak meghozatalában részt vevők a kiszabott bírság meg nem fizetése és a végrehajtás sikertelensége esetében a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény /a továbbiakban: Tpv./ 78. § /6/ bekezdése alapján egyetemlegesen felelősök, amiről szükség esetén utóbb fog külön végzéssel dönteni. A tizennégy - az indokolásban felsorolt - gazdasági szervezet közül a határozatban e perrel összefüggésben a II.r., IV.r. és V.r. felperesek és a felperesi beavatkozók szerepelnek, még a VIII. r. és a X.r. felperesek csak a III. r. felperessel kapcsolatos jogszabálysértőként kerültek feltüntetésre, a többi megjelölt szervezet nem vett részt a perben. A határozat felülvizsgálata iránt előterjesztett keresetükben a felperesek a határozat megváltoztatását, a versenyfelügyeleti eljárás megszüntetését, illetőleg a bírság csökkentését vagy elengedését kérték.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatta, a felperesekkel szemben kiszabott bírságot leszállította /I.r. felperes 2.100. 000.- Ft, II.z. 750.000.- Ft, IV.r. és VIII. r. 1.070.000.- Ft, IX.r. 60.000.000.- Ft, X.r. 800.000.- Ft/. hatályon kívül helyezte az alperes határozatának 541. és 542. pontját, mérsékelte a kereseti illetéket, egyebekben az ítéletet helybenhagyta. Indokolása szerint az elsőfokú bíróság a jogsértés tényét helyesen állapította meg, tévesnek találta ugyanakkor a bírság mértékét illetően a kereset elutasítását. A másodfokú bíróság álláspontja

Kfv. III. 37. 557/2009/18. szám

szerint a IX.r. felperes vonatkozásában sem az alperes sem az elsőfokú bíróság a helyesen feltárt enyhítő és súlyosító körülményeket nem a súlyuk, nyomatékuk szerint értékelte. Szükséges elrettentő erejű bírságnak tekintette a fele összeget is.

Az I.r., II. r. IV.r., VIII.r. és X.r. felperesek tekintetében a bírság leszállítását azért találta indokoltnak, mert nem értett egyet az alperes azon számítási módjával, hogy az alapösszeget a tojásértékesítés volumene alapján számolva a jogsértő állapotot nem vitásan súlyosító körülményként értékelve, azt az alapösszeg szorzójaként alkalmazta. Ez okból a másodfokú bíróság a többi érintett felperes vonatkozásában a bírság összegének téves alperesi kiszámítása miatt változtatta meg az alperes határozatát és az elsőfokú ítéletét, arra hivatkozva, hogy a jogsértő állapot időtartamát az alperes tévesen, nem súlyosító körülménynek, hanem éves szorzónak tekintette.

Az ítélet ellen a IX. r. felperes és az alperes adott be felülvizsgálati kérelmet, az utóbbi kérelmére tekintettel szintén a IX.r. és a X.r. felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmet. A IX.r. felperes a bírság elengedését vagy leszállítását kérte, lényegében az Fővárosi Ítéletábra ítéletének hatályon kívül helyezése és az elsőfokú ítélet megváltoztatása útján. Előadta, hogy jogsértése súlya és társadalomra veszélyessége - tekintettel az időközi jogszabályváltozásokra is - csekély mértékű. Jogszabálysértésként Tpv. 78. §-át jelölte meg. Az alperes felülvizsgálati kérelmében lényegében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, illetőleg a másodfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte. Előadta, hogy határozata mindenben megfelelt a jogszabályoknak. Jogszabálysértésként a bírság összegének a Tpv. 78. §-át sértő felülmérlegelését, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény /a továbbiakban: Ket./ 72. §-át és a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 221., 247. és 253. §-át jelölte meg. Külön kiemelte az alperesi határozat 541. és 542. pontjait a Tpv. 78. § /6/ bekezdés téves értelmezéssel történő hatályon kívül helyezésének jogszabálysértését.

A VIII.r., IX.r. és X. r. felperesek csatlakozó felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet a Tpv. 78. § /6/ bekezdésén alapuló egyetemleges felelősségre vonatkozó

Kfv. III. 37. 557/2009/18. szám

indokolásának megváltoztatását, a X.r. felperes a bírságról szóló határozat hatályon kívül helyezését kérte. Előadták, hogy a mögöttes felelősség körében köztük egységes pertársaság van. Az ügyben az erre vonatkozó törvényi rendelkezést rájuk vonatkozóan nem lehetett volna alkalmazni. A bírság összegével kapcsolatban részben osztották a jogerős ítéletben kifejtett álláspontot. Jogszabálysértésként szintén a Tptv. 78. §-át jelölték meg.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében fenntartotta a felülvizsgálati kérelmében foglaltakat, az I.r. és II.r. felperesek, valamint a felperesi beavatkozók felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérték. A IX.r. felperes összefoglaló előkészítő iratot is előterjesztett.

A felülvizsgálati kérelmek és a csatlakozó felülvizsgálati kérelmek az alábbiak miatt alaptalanok:

Az ügyben a Legfelsőbb Bíróságnak Tptv. 78. § /3/ és /6/ bekezdésének megfelelő alkalmazását kellett vizsgálnia. A Tptv. 78. §-ának /3/ bekezdése kimondja, hogy a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartásra, a törvénybe ütközőmagatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztói érdekek sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

A Tptv. 78. §-ának /6/ bekezdése szerint, ha a vele szemben kiszabott bírságot a vállalkozások társadalmi szervezete, köztestülete, egyesülése vagy más hasonló szervezete önként nem fizeti meg, és a végrehajtása sem vezet eredményre, az eljáró versenytanács külön végzéssel a bírság megfizetésére a jogsértő döntés meghozatalában résztvevő, a határozatban ekként nevesített tagvállalkozást egyetemlegesen kötelezi.

A bírság összecszerúségét illetően a Legfelsőbb Bíróság egyetért az Fővárosi Ítéltábla jogerős ítéletében kifejtett indokkal. A kérelmekben foglaltakkal kapcsolatban jegyzi csak meg a Legfelsőbb Bíróság, hogy az Fővárosi Ítéltábla jogosult volt a bírság megváltoztatására. E jogával azonban a bíróság a Pp. 339/B. §-a alapján csak akkor élhet, ha az alperes határozatának

indokaiból kitűnő mérlegelése okszerűtlen, olyan ellentmondásokat tartalmaz, mely azt jogszabálysértővé teszi. Felülmérlegelésre egyébként valóban nincs lehetőség. Az Alkotmány 50. §-ának /2/ bekezdése ugyanis a közigazgatási határozatok törvényességének ellenőrzésére jogosítja fel a bíróságokat. Ebből következik, hogy a bíróság általában nem veheti át az alperestől a mérlegelő tevékenységet. Jelen ügyben azonban a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 339/B. §-ának megfelelően olyan indokra hivatkozott, ami az alperes határozatának megváltoztatására alapot nyújtott. A Fővárosi Ítéltábla határozatát szintén mérlegelés alapján hozta. A mérlegelés alapján hozott határozat /Pp. 206. § /1/ bekezdés/ felülvizsgálattal eredménnyel csak akkor támadható, ha a tényállás iratellenesen került megállapításra, vagy a bizonyítékok mérlegelése okszerűtlen volt. Jelen ügyben a Fővárosi Ítéltábla a tényállást helyesen állapította meg, és okszerű mérlegelés alapján jutott ítéletében megfogalmazott következtetésre.

A Fővárosi Ítéltábla indokait a Tpvt. 78. §-ának /6/ bekezdése értelmezésével és az abból fakadó jogkövetkezményekkel kapcsolatban a Legfelsőbb Bíróság az alábbiakkal egészíti ki. Az említett rendelkezés szerint az alperes határozatában köteles nevesíteni azokat a tagvállalkozásokat, melyek olyan döntés meghozatalában vettek részt, melynek következménye bírság kiszabása volt a társadalmi szervezettel szemben. A határozat alatt annak rendelkező részét és nem annak indokolását kell érteni az egyetemlegesen kötelezethez. Az alperes határozatának rendelkező része nevesít egyes eljárás alá vont tagvállalkozásokat. Ugyanakkor az indokolás 542. pontja tartalmaz e körben felsoroltakat és olyan egyéb szervezeteket is, akik ott nem szerepelnek, tehát ezek személyi köre egymással nem egyezik meg. A fentiekből nyilvánvaló, hogy a rendelkező részben felsorolt tagvállalkozásokat lehet a Tpvt. 78. § /6/ és /7/ bekezdése alapján nevesített tagvállalkozásnak tekinteni, ezért az indokolásban közölt ettől eltérő felsorolás jogszabálysértő, mert nem egyértelmű, alapot adhat a félreértésre. Az érintettek mindegyikének a jogorvoslati lehetősége ezáltal nem biztosított. Helyes volt ezért az indokolás e részének hatályon kívül helyezése. Megjegyzi a Legfelsőbb Bíróság, hogy egyébként nem jogszabálysértő az indokolásban a rendelkező részben felsorolt résztvevők ismételt felsorolása, a Tpvt. 78. § /6/ bekezdésének arra az előírására utalva, hogy nevezettek adott esetben egy

Kfv.III.37.557/2009/18.szám

külön eljárásban hozott végzéssel egyetemlegesen kötelezhető a törvény alapján a főadóstól be nem hajtható bírság megfizetésére.

A kifejtett indokokra tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Ítéltábla ítéletét a Pp. 275. §-ának /3/ bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta.

A rendelkező részben meghatározott perköltség megfizetésére a felülvizsgálati eljárásban pervesztes alperest a Pp. 78. §-a alapján kötelezte a Legfelsőbb Bíróság, figyelembe véve a felperesek csatlakozó felülvizsgálati kérelmének alaptalanságát is. A IX.r. felperes perköltségviseléséről és a további felperesek költségviseléséről a Pp. 81. §-a alapján rendelkezett, figyelembe véve a pervesztesség és a pernyertesség arányát.

Az illeték megfizetésére kötelező rendelkezés az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § /1/ bekezdésében, 39-41. §-aiba foglaltaknak megfelelően és a 64. §-a szerint alkalmazandó a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986./VI.26./ IM rendelet 13. § /2/ bekezdésébe foglaltakon alapul.

Budapest, 2010. február 16.

Bauer Jánosné dr. sk. a tanács elnöke, dr .Kovács Ákos sk. előadó bíró,
dr.Sperka Kálmán sk. bíró